

ГОТУЙСЯ

ЖУРНАЛ ❁ ПЛАСТОВОГО ❁ НОВАЦТВА

Ч. 6 (117)

ЧЕРВЕНЬ

1966

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видав Головна Пластова Вулава

Редагує Колегія:
пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York

Адмініструє
Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:
“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи

Ніни Мудрик-Мриц

З М І С Т :

Вечірня пісня новаків у таборі	2
М. Ч. Мариняк: Хто буде гномик?	3
Володимир Мацьків: Вивчаймо історію свого роду	8
Як новачки ставили „Ріпку”?	10
Таборова пісня	12
Що пише Мишка-Гризикнижка?	14
Катря Червоняк: Подорож довкруги світу	17
Наш веселий вогник	23
Новачка Ксеня	26

УВАГА!

УВАГА!

Чи вже весь Ваш рій заплатив передплату на „Готуйсь”?
Пригадуємо, що в 1966 році річна передплата коштує три долари
для Америки та Канади!

НЕ ЗАБУДЬТЕ

ВЛАШТУВАТИ ЗБІРКУ

НА ФОНД

„ГОТУЙСЬ”

В ЦЬОГОРІЧНЬОМУ

ТАБОРІ!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 6 (117)

Червень

1966

Мал. Наталка Горалевська і Ромко Завадович

БАЖАЄМО ВСІМ ЧИТАЧАМ „ГОТУЙСЬ”
ВЕСЕЛИХ ВАКАЦІЙ ТА ГАРНОГО ТАБОРУВАННЯ!

Редакція „ГОТУЙСЬ”

Мал. Ірка Савойка-Красій

ВЕЧІРНЯ ПІСНЯ НОВАКІВ У ТАБОРІ

Боже, що дав нам в цю днину
Сонця і праці і гри,
В тиху вечірню годину
Нашу молитву прийми.

Мрії, що в серці зродились,
Силу, що в грудях росте,
Боже, хай янгол окрилить,
В ясних нам снах збереже!

М. Ч. Мариняк

ХТО БУДЕ ГНОМИК?

(Новацька сценка)

Мал. Тая Гасцька

(Перед відкриттям заслони гу-
ти спів пташок і пісню „У лісі лі-
том я би жив”. Коли заслона від-
кривається, видно лісову поля-
ну. Новажки зі сестричкою від-
погивають, сидячи на траві дов-
круги сестрижки).

ОЛЕНКА: Так гарно в лісі, що
аж дивно! (Оглядається). Не-
має авт ні гудків, не чути ра-
дія...

ЗІРКА: Нема домів, високих сі-
рих мурів, ніщо не закриває
красвиду: піль і озера ось-там!
А воно так виблискує, неначе
срібне дзеркало!

НАДІЙКА (До сестрижки): Сес-
тричко, але тут зовсім немає
хат! Чи ми будемо тут спати
в чистому полі, на землі?

ЛЮБА: А ти думала як: на не-
бі чи на дереві? (Новажки смі-
ються).

СЕСТРИЧКА: Ні, ні, Надійка
думала: на ліжку під дахом.
На те ми й підготовляємося до
пластування, щоб вміти пора-
дити собі самим у чистому по-
лі, в пуці, в лісі, на ріці, в го-
рах. Всюди можемо собі самі
влаштувати захист.

ОЛЕНКА (Перебиває): Шатро,
колибу, землянку...

СЕСТРИЧКА: Дуже добре! А
що в шатрі?

МАРШКА: Принести хвої, посте-
лити постіль.

ЗІРКА: Прибити цвяхи до щог-
ли в шатрі, щоб повісити на
них наплечники.

СЕСТРИЧКА: А ще не забудь-
те: зібрати ріщя, розпалити ва-
тру...

ЛЮБА: Поставити польову кух-
ню, зварити їсти...

НАДІЙКА: Але звідкіля взяти
води? Я не бачу тут криниці ні
водопроводів!

СЕСТРИЧКА: Треба знайти десь
джерело чи потічок!

НАДІЙКА: Ой, матінко рідна!
І все це треба самій собі зро-
бити?

СЕСТРИЧКА: Ні, зозулько! Не
все самій! Тут одна
поможе другій, всі по-

Я не хочу...
І не вмію... І не люблю!

можуть тобі, а ти всім.
Тоді це буде зовсім легко!

МАРІЙКА: А я читала казку, що в лісі жили колись давно маленькі добродушки...

ЗІРКА: Я знаю, це гномики! Вони приходять ніччю до людських домів та допомагають бідним, хворим, старим, маленьким сиротам. Виконують їм всяку потрібну роботу!

НАДІЙКА: Сестричко, але я не хочу працювати! *(Плаксиво)* І не вмю!... І не можу!... *(Плаже вголос)*. І не люблю...

СЕСТРИЧКА *(Заспокоює її лагідним голосом)*: Цить, цить, нема чого тобі плакати! Ось послухай — і ви всі слухайте. Я розкажу вам один давній, цікавий переказ про хлопчика, що так як ти, Надійко, не вмів і не міг і не хотів бути зарадним. І другим помагати не хотів, тільки ждав, що хтось йому допоможе та зробить все за нього. *(Новажки присуваються ближче до сестрички)*. Пішов він раз питати старої сови, де то заховані маленькі гномики, що допомагають людям. Сова жила в пралісі над озером. Вона наймудріша поміж птицями і знала найкраще всі лісові тайни. Так отже пішов цей хлопчик в ліс над озеро...

Заслона.

(Коли заслона знов підноситься, видно ліс і озеро. На дереві біля озера сидить СОВА. На сцену виходить ХЛОПЧИК,

розглядається, а коли багить, сову, кланяється їй низько).

ХЛОПЕЦЬ: Добрий вечір, пані сово! Кажуть, що ви наймудріша птиця. І я хотів про щось вас спитати. Чи можна?

СОВА: Можна, питай!

ХЛОПЕЦЬ: Ви знаєте всі тайни пралісу. Скажіть мені, де міг би я зустрінути гномиків, тих лісових душків?

СОВА: А яке в тебе діло до них?

ХЛОПЕЦЬ: Хочу, щоб один з них пішов до мене додому.

СОВА: Навіщо? На забаву, чи в неволю?!

ХЛОПЕЦЬ: О ні, йому в нас буде добре, буде воля... Тільки щоб він схотів... щоб умів... щоб бажав робити за мене всю роботу...

СОВА *(Сміється захрипло)*: Ха-ха-ха!!! **(ХЛОПЕЦЬ, переляканий, відступає)**: Ти не втікай! Вернися! Послухай моєї ради! Ще цієї ночі можеш побачити гномика, бо місяць якраз у повні і найкращий час, щоб чинити чари! Поклонися низенько місяцеві, тричі обкрутись довкруги себе і промов: — Крути-верти, крути-верти, виходь мій гноме із води! — А тоді поглянь уважно отам у воду. І в плесі побачиш малого гномика. Ну йди, прощай!

ХЛОПЕЦЬ: Спасибі, пані сово! Дякую за пораду! *(Обходить озерце, стає над ним, лицем до глядачів)*: Крути-верти, крути-верти, виходь мій гноме із води! *(Обкружується тричі, за-*

глядає в озерце). А це хто? Кого я там бачу на дні? Та це ж я сам! Хіба я сам — гномик? (Глядить ще раз. Світло на сцені пригасає). І місяць погас. У цій темряві не знайду я дороги додому! Хіба сяду тут та подожду. (Сідає, вмищується, за хвилину засипляє).

СОВА: Заснув... Надходить північна година... Пугу... Пугу... пугуууу...

Виходьте, гномики малі,
Чи то зі скелі, чи з землі
Тут хлопець жде: заворожить,
І чарами перемінить,
Свою пісню, танком,
Щоб був із нього справжній
Гном!

Пугу... пугу... пугу...
(Вибігають з усіх сторін гномики з гіллятками в руках, танцюють кругом хлопця та співають):

Крути-верти,
Крути-верти,
Поглянь у воду:
Гном — це ти!

Прийди у хату, рано встань,
І замети і все доглянь,
В печі топи, сніданок ладь,
Ще поки люди твердо сплять.
А встануть люди, то дарма:
Ти тихо щез, тебе нема!

Крути-верти,
Крути-верти,
Найкращий гном —
Це сам є ти!

ХЛОПЕЦЬ (Кидається в сні): Я не можу... не вмю... не хочу... оох! (Засипляє).

ГНОМИКИ (Стають тісним кругом довкруги нього, підносять вгору руки, говорять наголошуючи кожен склад, ніби яке заклинання):

Я буду радіти, весело гуляти
І з пісню йду працювати,
Я можу і вмю
І хочу і вспію
І люблю усім помагати!

(Танцюють, приспівуючи „Я буду радіти“, опісля кожен обкругується, співаючи: першу строфку „Крути-верти“. Так „викружуються“ за сцену. На сцені ясніє. СОВА зникає).

ХЛОПЕЦЬ: (Поволі прокидається і сідає. Оглядається кругом): Погасли зорі... місяця нема... Здається, що й сонце

Я буду радіти...

вже сходить. Нема сови... Я мабуть спав і в сні бачив гномиків. А вони так весело танцювали і співали так гарно! (Встає і позинає й собі танцювати, як гномики, приспівуючи):

Я хочу радіти, весело гуляти
І з піснею йти працювати,
Я можу і вмюю,
І хочу і вспію
І люблю усім помагати!
(Виходить танковим кроком).

Заслона.

(Коли заслона знов піднімається, видно цю саму галяву, що в першій відслоні, тільки новазок нема, зате посередині галяви стоїть шатро. Воно відкрите, і видно, що всередині вистелене хвою, з правого боку куриться ватра. НАДІКА стоїть біля ватри, в одній руці дерев'яна ложка, в другій пластиковий мішечок з кукурудзяною. Вона підперезана густою стирозкою, на голові шапка гномика. Колода збоку застелена вишиваною скатертю, на ній розкладені менажки, ложки, горнятка, жбанок з молоком).

НАДІКА (Глядить у лівий бік за куліси): Пішли купатися, гуляти, збирати ріцця, квіти... Мене лишили, бо думали, що сплю. Та я не спала, а думала про хлопчика, як то він перемінявся в гномика. (Всміхається). Дівчатка говорили, дивлячись на мене: — Хай спить! Вона й так непридатна

Гномик є, правдивий гномик!
ні до чого! — А ссстричка їм на те: — Не знати, чи завжди непридатна! Може з неї буде ще колись правдивий гномик? І ось я покажу їм, до чого я придатна! (Співає й танцює):
Я наносила хвої вмить,
Вогонь горить, куліш кипить,
Будуть вечеряти вони,
На хвої снити любі сні,
Прийдуть з прогулянки —

| дарма!

Нехай знайдуть — мене нема!
(Ховається у шатрі).
(Надходять НОВАЧКИ із СЕСТРИЧКОЮ. Несуть ріцця, воду в ведрі, рушники. Станули, розглядаються).

ЗІРКА: А де ж та наша Надія безнадійна?

МАРІКА: Певно спить!

ОЛЕНКА: Або плаче!

ЛЮБА: Або втекла додому!

СЕСТРИЧКА: Ей, дівчатка, хіба так гарно говорити? Ви навіть не помітили, що ось-там горить ватра! (Нюхає). Я чую запах кулеші...

ОЛЕНКА: І так щось ніби шкварками заносить...

МАРІЙКА: Не заносить, а пахне, мов найкращими квітками!

ЛЮБА (Показує на колоду). А тут накрито до вечері!

ЗІРКА: А в шатрі розстелена хвоя для нас!

ОЛЕНКА (Скрикує голосно): Тут мусів бути гномик!

СЕСТРИЧКА (Всміхається): Але Надійка кудись щезла! Підійть тепер, пошукайте їх обох! (НОВАЧКИ розбігаються. Дві йдуть у шатро і звідтіля чути голосний сміх та вишання. НОВАЧКИ виводять з шатра НАДІЙКУ).

ЗІРКА: Сестричко, сестричко, гномик є, правдивий гномик!

СЕСТРИЧКА: Гляньте, справжній добродушок!

МАРІЙКА: А звідкіля ти взяла таку гарну шапочку?

НАДІЙКА: Сама зробила!

МАРІЙКА: З чого?

НАДІЙКА: З панчохи! (Всі сміються, чути голоси: — Зроби й мені таку!). Добре, я всім такі пороблю! Всім!

СЕСТРИЧКА: Та не досить мати панчохо! На шапку гномака треба заслужити ще й ділом! Я думаю, що ви всі колись заслужите її собі! А тепер заспіваємо щось в подяку нашій Надійці!

ОЛЕНКА: Пісню гнамиків!
(Співають: „Крути-верти”, опісля „Я буду радіти”. Коли кінчають, НАДІЙКА сама співає останню стрізку: „І люблю усім помагати” та паде в обійми сестрички).

Заслона

Ой ти кваче, лютий кваче!

Оля трохи-що не плаче!

Бо дали їй замітати

В таборі усю кімнату!

Ой, ти кваче, милий друже!

Оля рада, та ще й дуже!

Прапорець міг рій дістати —

Бо чистенька в них кімната!

ВИВЧАЙМО ІСТОРІЮ СВОГО РОДУ!

На сходах новацького роя братчик вияснив, що це таке історія та навіщо її вивчати.

Коли нараз встав Славко Кушнір та спитав:

— А таки поправді, я не знаю, навіщо нам ця історія. Хіба, щоб було що більше вчитися!

— Це зараз сам побачиш, — сказав братчик. — Як називається твій Батько?

— Моєму Батькові на ім'я Григорій, — відповів Славко.

— А твій Дідо? — спитав знов братчик.

— Дідо вже помер. Називався Іван.

— Так, це правда. А що ти знаєш про нього?

Славко почервонів і не вмів нічого відповісти.

— Коли ти не знаєш, то я тобі розкажу! — сказав братчик та розкрив велику книгу в синій обкладинці. — Ось послухай, що я тобі прочитаю про твого діда!

„Іван Кушнір, хорунжий Українських Січових Стрільців, відзначився в боях з москалями на горі Лисоні. Він з двома тільки стрільцями здержав наступ цілої сотні москалів та так врятував життя багатьом нашим стрільцям. Коли ж москалі вже вдиралися на наші

становища, він взяв у полон, тільки з цими двома стрільцями, двадцять московських солдатів, між ними двох старшин. За це одержав хрест заслуги”.

Славкові очі блищали щораз більше, коли слухав цього читання, а всі новачки вдивлялися в нього так, неначе він сам був тим героєм.

— Тут є і світлина твого діда в стрілецькому однострою, можеш її оглянути!

— Він зовсім подібний до мого Тата! — закликав Славко, як тільки глянув на світлину.

— Ось тепер ти вже знаєш, що таке історія! — продовжав братчик. — Українські діти, які виростають в Америці чи в інших країнах поза Рідною Землею, часто думають, що всі їх предки жили так, як люди живуть ось тут: працюють щоденно у фабриці, а ввечері оглядають ковбойські фільми на телевізорі. Та воно далеко не так. Майже кожен, коли добре пошукає та розпитається, побачить, що його діди чи прадіди нераз доконували великих вчинків та поклали великі заслуги для свого народу. Тільки ми про це не завжди знаємо. Здається нам, що куди цікавіші за наших власних предків — герої телевізійних фільмів. А ось я сам знаю, що між вашими предками були послы-конгресмени різних палат, були славні адвокати, що добре вміли боронити українців перед чужими судами, були визначні вчителі, священники, виховники та провідники нашого народу.

— А як же нам про них дізнатися? — спитав заклопотаний Михась.

— Найпростіше й найлегше розпитати у ваших рідних. Треба знайти відповідну хвилину, коли Тато, Мама, Дідо, чи Бабуня мають час та розпитати їх, як вони та їх рідні на наших землях жили, що робили, до яких організацій належали. Цікавіші відомості варто записувати собі в окремому зошиті. Дуже цікаво й корисно розглядати родинні альбоми та розпитувати рідних про всіх, чії світлини там знайдено. Треба теж розпитати, чи не було яких згадок про наших рідних у книжках чи газетах. Якщо так, варто ці згадки розшукати.

Далі цікаво вам повинно бути, в якій частині нашої батьківщини проживали колись ваші рідні. Є багато книжок про поодинокі області України, і там теж можете знайти згадки про свою рідню.

Якби хто хотів віднайти історію свого роду аж до давніх часів — то це теж можна зробити, тільки це вимагає великих трудів. Але хіба не гарно думати, що маємо таких славних предків — і що ми колись можемо теж такими стати?!

Новачки слухали уважно, що братчик говорив. Мабуть ще жадні згодини не були їм такі цікаві, як ці. Всі приобіцяли собі докладно

прослідити історію свого роду, бо це ж початок історії цілого нашого народу.

А найбільше гордий був Славко за свого дідуся, який так погеройськи обороняв нашу батьківщину, Україну.

Л. Х.

ЯК НОВАЧКИ СТАВИЛИ „РІПКУ”?

Мал. Наталка Горалевська

Як дістали новачки „Готуйсь” за травень, неодноразово знайшли вони цікаве. Та подобалась найбільше — ані слова! — казочка про ріпку, ця Франкова.

Коли ж їхали у табір цього літа, стала їм сестричка говорити, що при вогниках, а буде їх багато! — кожен рій повинен точку дати.

Ще не висіло новацтво з автобуса, як Галюся каже:

— Не боюся я за ці точки вже ані дріпку! Бо наш поставить точку: „Ріпку”!

А коли, так за яку годину, розтаборились, поклались на спочинок, то Галюся шепнула Калині:

— Це театр ми зробимо — із тіней. Маю я, бо не забула з дому,

подостатком чорного картону. З нього витинати ви будете ніби тіні, звуть їх: силюети.

Буде ріпка, баба, дід і Мінка, киця, мишка і собачка Фінка. А на тло — та це вже зрозуміле! — ми простирало візьмемо біле. Прутиків сухих тут повно всюди, бо живих ламати ми не будем! Прутики приліпимо ми кріпко до ляльок; я маю самоліпку!

За простиралом ми будемо сидіти, а сестричка ляпкою посвітить. Ми ж на прутиках будемо тіні ці водити і при цьому казку говорити. Прутик — то не важко взяти в руки, а водити — тут не буде муки. Лиш питання ще одно, найгірше: хто у нас говорить гарно вірші?

Аж підводиться із ліжка Ляля:

— Я нераз уже деклямувала! Ну а „Ріпку” вивчу хоч за днину, я і так вже знаю з половину!

Тут свисток почувся на зайняття — не було часу вже розмовляти.

Перед вогником, аж у суботу, новачки взялися за роботу.

Як їм удалося ріпку рвати — не скажу! Це було б забагато. Та й вони самі про це напишуть! Тою вісткою „Готуйсь” усіх потішить.

Та не ждїть! — Самі спробуйте скоро! Ось для вас — цих силюеток взори.

То ж усїм, на вогник чи на ватру — ми бажаєм гарного театру!

ТАБОРОВА ПІСНЯ

(На мелодію „Бо війна війною”)

Пора мені, Мати,
Трата-та! Трата-та!
В табір вирушати!
Трата-та! Трата-та!
Бо без мене буде, моя Мати,
Табір плакати за мною та ридати!

Наплечнику-брате,
Трата-та! Трата-та!
Не час тобі спати,
Трата-та! Трата-та!
Ми підемо разом мандрувати,
Ми підемо з новачками мандрувати!

Ходить черевики,
Трата-та! Трата-та!
Друзі невеликі,
Трата-та! Трата-та!
До мандрівки, в танку під музики,
Новакові добрі друзі черевики!

Любий однострою,
Трата-та! Трата-та!
Ідемо з тобою,
Трата-та! Трата-та!
Разом в крузі станемо з тобою,
Моя гордосте, новацький однострою!

Вилко, ложка, ноже,
Трата-та! Трата-та!
Ой новак не може,
Трата-та! Трата-та!
Без вас їсти в таборі репетки,
Тож зо мною їдьте, ложка, вилко, ноже!

Ой, моя менажко,
Трата-та! Трата-та!
Ой без тебе важко,
Трата-та! Трата-та!
Їсти, пити, сили набирати,
Щоб у таборі з новацтвом виростати!

Мал. Ірка Савойка-Красій

ЩО ПИШЕ МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА?

Мал. Наталка Горалевська

Довго, довго не писала я до Вас! Що правда, то правда: таки довго не писала! А чому — спитаєте? Та того, що ждала Ваших листів. Що чую — поштар задзвонить у двері редакції „Готуйсь”, а моє мишаче серденько: — телень! Думаю: ось зараз покличе мене сестричка редакторка та дасть мені цілу скирту листів, що новацтво написало. Бо писала я Вам ще минулого року про різні книжечки та просила, щоб і Ви мені писали, що Ви читали та що Вам подобалося.

А тут щоранку: поштар у двері — дзінннь! — моє серце: — те-

лень! — а потім стає зовсім тихо. Тільки чути, як шелестить папір. То сестричка редакторка розгинає та читає листи, що прийшли до неї. А мене чомусь не кличе!

Висуваю я тоді носика з нори, висуваю й усю голівку і шию на-тягаю. А тоді вже й зважуюся питати:

— Є?

А сестричка відповідає мені від свого столика:

— Нема нічого для тебе, мишко!

От і по всьому! А на другий день — те ж саме!

Ждала я так, ждала, аж урвався терпець і оце я знов пишу до Вас. Мушу писати, бо вакації близько. Ви про це знаєте, правда? І певно вже числите завзято дні, коли то покінчиться школа і вакації настануть. Ви числите, і я теж. Не того, що ходжу в школу! Я вже всі свої мишачі школи покінчила і того тепер така розумна! Отже не того число я дні до вакацій, а того, що в час вакацій Ви поїдете в табір, і я з Вами. Оцим я радію, того й дожидаю!

А питаєте: що мені, Мишці-Гризикнижці робити у таборі? О, роботи мені там багато! В першу чергу кожен табір повинен мати свою бібліотеку, щоб новачки та новачки могли там випозичати собі книжки. А Ви знаєте, скільки праці треба, щоб таку бібліотеку впорядкувати та посписувати? І Ви ще питаєте, що я там буду робити?!

Та на цьому не кінець: я підслухала одним мишачим вушком, що цього року в таборах будете могли теж купувати собі книжечки! Як? — А так звичайно, як купуєте морозиво чи содову воду в таборній крамничці. Дасте гроші і за це дістанете не морозиво чи цукерки, що раз: — гам! — і вже нема! Ні, коли схочете, дістанете за свої гроші книжечку, що її читатимете і сьогодні, і завтра, і позавтра. І навіть тоді, коли після табору будете кінчати вакації десь у горах з Батьками, і навіть тоді, коли

повернетесь додому, у школу. А коли всю книжку вчитаете, зможете її подарувати ще Вашому молодшому братчикові чи сестричці, коли вони стануть вже такі великі, як Ви тепер, та навчатись читати.

— Але коли в таборі читати? — питаєте. — Таж у таборі треба бігати, бавитися, ходити на прогулянки, натирати вуха та коліна, щоб була не висісти з „поїзду чистоти“! Роботи багато, що аж страх!

Та Ви мені цього всього не переповідайте — сама знаю, бо в неодному таборі таборувала! Ви краще згадайте, як нудно було нераз на пополудневому відпочинку! Так і хочеться якусь таку штучку встругнути, якої ще ніхто ніколи не видумав! Встругнеш штучку, а тут де не візьметься біля тебе братчик — і „мінузик“ готовий!

А коли матимете свою книжечку, то ляжете спокійно на лежанці, будете тихесенько собі читати — і не оглянетесь, як проміне відпочинок. І відпочинете гарненько, і „мінусика” не буде, а може ще який „плюсик” приплутається, коли розкажете при вогнику доладу, що Ви прочитали. Зрештою — коли попросите братчика чи сестричку, може вони схочуть Вам і вголос почитати, щоб увесь рій чув?

А я тоді буду радіти — ох, як буду радіти!

Ну а що вже говорити про дощеві дні в таборі? Тоді з нудьги — хоч на голові ставай таки посеред кімнати! Ви всі, старі таборовики, це аж надто добре знаєте! А коли матимете книжечки, зачитаетесь в них, то й не помітите, як дощ проміне, сонце вийде з-за хмари і всі побіжимо надвір гратися! Бо я, звичайно, теж побіжу з Вами!

Так отже бачите, скільки мені буде роботи, щоб в усі табори привезти досить книжок, щоб нікому їх не забракло! Ось вже зараз біжу їх пакувати!

—Ага, ще хвилинку! Ще мушу Вам сказати, що вийшла вже вдруге дуже гарна і цікава книжечка. Коли вийшла вдруге, то значить, що була така цікава, що люди вже геть чисто розкупили її перше видання. Така цікава була! Шкода було б отже, якби Ви такої цікавої книжки не прочитали!

Тому й зраджу Вам, як вона

називається: „Казка — вигадка смішна про ведмедя-ласуна”. Написав її Ваш і мій добрий знайомий, професор Роман Завадозич. Книжка коштує тільки одного доляра — озва, а хіба то така штука собі його заощадити?!

Тільки не забудьте написати мені, як Вам ця книжечка подобалася! Напишіть, щоб я могла помістити його в числі за вересень!

Ну, а тепер увага! Ще тиждень до вакацій... Ще три дні... Ще два... Ще... Буммм! Вакації! Йдемо в табір! Тра-та-та!!!

Ваша Мишка

Цю карточку переслали „Готуйсєві” на Великдень новачки з Ньюарку зі своєю сестричкою Ксенєю.

Мал. Христя Хитра

ПОДОРОЖ ДОВКРУГИ СВІТУ

(Продовження)

Поїзд зупинився у маленькому селі і коли ми висіли, нас обступили товаришки і товариші Тет Шея. І дівчата і хлопчики були в плахтах, що виглядали немов довгі спідниці; лише дівочі були яскраві і квітисті, а в хлопців темні і спокійні.

Тет Шей повів нас до своєї хати. І яке велике було наше здивування, коли ми побачили, що хата ціла зроблена з бамбусової тростини та поставлена добрих вісім стіп над землею на грубих бамбусових стовпах. Наш молодий господар пояснив, що бірманці будують свої хати, щоб дощі не підмивали їх. Тому що хата високо над мокрою землею, в ній завжди сухо і привітно.

Тет Шей має сестричку Мі-мі та малого братчика Мавнг Тун. І не повірите, що вони, як і всі інші бірманці не мають прізвищ так, як це водиться у нас. Зате батьки стараються дати своїм дітям імена, які мали б значення. Так Тет Шей означає „Довге Життя”, Мі-мі — це „Маленька Матуся”, а Мавнг Тун значить „Мудрий Брат”. Так назвали його, бо всі надіються, що цей найменший член родини буде відзначатися мудрістю і справедливістю.

У бамбусовій хатці немає ніякої обстановки, навіть стола. Мати Тет Шея варить страву у кухні за хатою. Ціла родина збирається в одній світлиці та сідає в круг на м'якій бамбусовій підлозі, а Мі-мі стелить перед кожним великий зелений листок, що служить за скатерть. Мати вносить страву на полумисках та укладає їх на зеленому листі. Всі страви, крім юшки, бірманці їдять пальцями з маленьких мисочок. Роблять це справно, уважно і охайно.

По вечері Тет Шей навчив мене гру, яку він залюбки грає зі своїми товаришами. Ми всі стали в круг, а Тет Шей підкинув у гору невеликого м'яча. Тоді кожний хлопець старався вдержати м'яча у повітрі, без того, щоб торкатися його руками. Ми підстрибували, щоб відстукнути м'яч головою чи раменем. А малий Мавнг Тун в найбільш загрозливих хвилинах, коли м'яч, здавалося, ось-ось впаде на землю, підкопував його п'ятою високо у повітря і ми знова вганяли довкруги м'яча та підкидували його усіма можливими способами.

Нарешті, м'яч впав. Я обтер рукою спітніле чоло та питаю Тет Шея:

„Ну, а хто виграв?“ — Він здивовано глянув на мене.

„Виграв?“ — запитав.

„Ну, так. Хто виграв? Хто перший, хто найкраще грав?“

Тоді Тет Шей відповів: „Ми не граємо, щоб виграти чи програти, а просто, щоб грати. Щоб грав, і краще грав, як вчора чи останнього разу, щоб кожний бавився і ставав щораз справніший“.

Він замовк, видно думав, а тоді спитав:

„А от у вашій країні, чи ви все граєте, щоб бути першим?“

Я сам не знаю, чому почервонів і якось дуже тяжко було мені знайти відповідь. Та саме тоді знова підкинули м'яча вгору і ми з Тет Шеєм побігли наздогін йому.

Та вечором, коли Тет Шеєва Мати постелила нам на підлозі м'які рогожі-мати (бірманці не мають ліжок), я пригадав собі нашу розмову і стало мені соромно. Я зрозумів, що найважливіше в грі чи науці, це поліпшити себе, щоб як Тет Шей, вміти виконати щось краще, як минулого разу. Задля того треба змагатися, а не за перші місця.

Тільки я заснув, як мене збудив великий гук, що потряс цілою хаткою. Оленка сиділа на своїй постелі і кричала до мене: „Ромку, на нас стріляють! Ой-ой-ой!“

І дійсно, на дворі була велика метушня, люди кричали щось незрозуміле для нас, а хатка щораз здригалася від близького вибуху. Незабаром почалася така голосна стрілянина, що годі було чути, що Оленка говорить.

Я відразу пригадав собі, що наша Матуся оповідала. Коли одного разу большевики обстрілювали те містечко, де Матуся жила, Бабуся наша казала всім дітям лягати на підлогу. Коли вони це зробили, вкрила їх постілью і подушками, бо ж знає, що кулі задержаться в пір'ї.

Тож ми з Оленкою поклалися тепер на підлогу та вкрилися мамами. Страшно було й рушитися нам. Лише одна Котай, мабуть з пе-

реляку, б'гала довкруги світлиці та піднімала такий великий крик, що від того нам ставало ще більше моторошно.

Стрілянина не вгавала. Заглядаючи крізь шпарку з-під накривала, ми бачили через відкрите вікно, як надворі запалювалися щораз нові вогні. І сині, і зелені, і червоні.

„Це напевно вороги освічують терен ракетами”, подумав я, пригадуючи розповідь Батька з війни. І на згадку про Батька щось стиснуло мене в горлі.

Гамір довкруги хати став ще більший, а Котай мов навіжена скакала та по-малп'ячому пищала на сполох.

Я знов заглянув крізь шпарку з-під покривала і задеревів зі страху. Надо мною стояла постать з великим пістолем та розглядалася по кімнаті.

„Ромку, Оленко! Де ви?” Нарешті пізнав я голос Тет Шея, і відважився висунути голову з-під рядна.

„Що сталося, Тет Шею? Хто на нас нападає? Ховайся тут, щоб куля не прострілила тебе!” кричав я понад стрілянину до бірманця.

Та диво! Тет Шей побачивши мене, розсміявся. Він так голосно і щиро сміявся, що ми з Оленкою зовсім зникнули. Тет Шей ледви вимовляв крізь сміх: „Та я забув вам сказати про цей наш звичай! Саме почався Новий Рік! Всі ми його вітасмо, хто як може голосніше”.

Аж тепер ми зрозуміли і вибігли на ганок. По вулицях бігали і танцювали люди вбрані у святочні вбрання, що блистіли у світлі смолоскипів і бенгальських вогнів золотом і сріблом. Хто грав на бубнах, хто бив покришками, а Тет Шей належав до тих щасливців, що міг вживати пістолю свого батька, щоб голосним вистрілом вітати Новий Рік.

Над ранком, коли вже сходило на сході сонце, Тет Шей каже: „Пора іти до Пагоди”. Кожний взяв коновку чистої води та всі ми подалися на гору, де стояла Пагода.

Пагода — це святиня, в якій моляться бірманські буддисти. Перед святинею була велика різьба пророка Будди. Тет Шей, а за ним інші підходили до кам'яної статуї та виливали на неї воду. Робили це з великою повагою.

„З Новим Роком ми мусимо все обчистити та все оновити водою” — пояснювала Мі-мі, миючи зложені у молитві руки пророка Будди. А з села прибували діти і робили те саме.

Незабаром ми відійшли дещо набік, недалеко потока. Тет Шей, Мі-мі та малий їх брат знова набрали коновки повні води.

„А це пощо?” питалася Оленка.

„Таж ми мусимо себе з Новим Роком також оновити”, вже сміявся Тет Шей та з розмахом вилляв цілу коновку води на Мавнг Туна. Той не чекав довго і зараз обляв добре Тет Шея та Мі-мі. Ну тоді і ми з Оленкою долучилися до святкування та почастиували всіх. Коло нас зібралася мабуть вся дівтора зі села і тільки тоді почалося обливання.

„Це справжній обливаний Понеділок” сміялася Оленка. „Лише що обливаний Понеділок в середу, та ще з нагоди Нового Року, а не Великодніх Свят!”

Коли ми всі були вже мокрі до нитки, Тет Шей скомандував: „А тепер до пана вчителя!”

„Так, так! До У Дова!” — закричали всі і набравши води погналися через село до хатки вчителя У Дова. Недалеко хатки ми задержалися.

„Мусимо зробити наш наступ обдумано” — сказав Тет Шей, а всі погодилися.

Ми підкрадемося одинцем до заду хати; тоді попід стіни до дверей. Коли Мавнг Тун викличе У Дова на двір, ми всі крикнемо „з Новим Роком” та й облиємо У Дова”.

Ми зробили, як заплановано і скоро вже ціла наша громадка ледве здержуючи сміх зачалася біля бамбусової хати вчителя.

Мавнг Тун промовляв щось у відкриті двері і не скінчив ще говорити, як з даху, з гори почувся гучний сміх: „З Новим Роком” і на

нас полилася вода. Ми пустилися у розтіч, не один покинувши свою коновку. А вода нас таки здоганяла.

Аж ставши далеко від учительової хати, побачили ми, що У Дов вилізши на дах, взяв туди з собою довгого гумового вужа, такого,

як Батько вживас до зрошування трави. Так він міг нас цілком обли-ти не замочивши себе.

Та скоро У Дов зліз з даху, ну і тоді ми його до нитки облили.

Вернулися ми додому докраю змучені по недоспаній ночі і цілком мокрі. Та купіль та була для всіх приємна, бо ранок був гарячий.

З'ївши смачні новорічні страви, яких мені і не описати, заснули ми міцним сном.

Так ми святкували Новий Рік у Бурмі. З тої нагоди Тет Шей, Мімі та Мавнг Тун пересилають усьому українському новацтву свій привіт, а ми до того долучуємо

Готуйсь!

Оленка і Ромко

П. С. Котай також хотіла підписатися.

Табір новаків на оселі „Беркут” в Австралії цього року.

НАШ ВЕСЕЛИЙ ВОГНИК

РОЗПОВІДАЧ:

Є в нас табір новаків,
Тут і гри, і сміх, і спів!
Був собі колись-то так
Теж і табір для собак.

Командант суворий був:
Хто про чемність лиш забув,
Зараз кликав і казав:
(„Командант” виходить перед
вогник): Гав-гав-гав! Гав-гав!
Гав-гав!

РОЗПОВІДАЧ:

І якось — звичайна річ,
В таборі настала ніч.
Пес, що чергування мав,

Вже на тишу просвистав.
(„Братчик-герговий” виходить
перед вогник, свище на нігню
тишу).

РОЗПОВІДАЧ:

Табір стих і спить земля,
Аж несеться звідкілясь,
Наче б хто кого вбивав:
(Чути здалека тискливі голо-
си): Гав-гав-гав! Гав-гав! Гав-
гав!

РОЗПОВІДАЧ:

Командант аж занімів,
Далі лапу владно звів,
Показав на той базар,
Черговому каже: Гаррр!

Мал. Наталка Горалевська

РОЗПОВІДАЧ:

Черговий взяв хвіст під себе,
І помчався так, як треба,
Бурка вмить сюди привів,
Із роя „Псів-вовчурів”.
*(Черговий вибігає і приводить-
тягне зубами за вухо малень-
кого песика. Той скавулить).*

РОЗПОВІДАЧ:

Каже: — Бурко серед ночі
Засвітив великі очі,
Бо ліхтарки він не маз,
І шукав в валізі! Гавв!

РОЗПОВІДАЧ:

А почалась справа вся,
Бо в валізі — кавбаса!
Кожен відбирати став...

КОМАНДАНТ *(Ніби питає)*:

Гав?

ЧЕРГОВИЙ *(Ніби потакує)*:

Гав! Гав!

БУРКО *(Плаксиво, ніби оправ-
дується)*: Гав-гав! Гав-гав!

РОЗПОВІДАЧ:

Командант взяв окуляри,
Щоб знайти найважчі кари,
Довго, довго міркував...

КОМАНДАНТ *(Вбирає великі*

*окуляри, ходить кругом вогни-
ка, ніби в задумі, говорить сам*
до себе): Гав... гав-гав...
Гав, гав! Гав... гав....

РОЗПОВІДАЧ:

Потім каже черговому!

КОМАНДАНТ: Гар!

РОЗПОВІДАЧ:

Хай іде він додому!
Бурко ж як не закричав:

БУРКО *(Пискливо)*: Гав - гав-
гав! Гав-гав! Гав-гав!

РОЗПОВІДАЧ:

Став і черговий просити:
Бурко вмів мух ловити!
А в змаганні — хоч куди
Вміє нюхати сліди!

КОМАНДАНТ: Гав-гав-гав!

Гав-гав! Гав-гав!

РОЗПОВІДАЧ:

Командант тоді сказав,
— Ковбасу хай принесе!
Я тоді прошу це все!

Ковбасу цю, так, як слід,
З'їсть весь табір на обід!

Бурко в курінь поскакав,
Ще й приспівував:

БУРКО *(Вибігає, пританцьову-
юги)*: Гав-гав!

РОЗПОВІДАЧ:

Ковбасу узяв на хвіст,
В канцелярію поніс.

*(Бурко приносить „ковбасу” —
вишхану і зв'язану в кільце
скарпетку, дає її Команданто-
ві. Командант гладить Бурка
по голові).*

РОЗПОВІДАЧ:

Ось пригоді цій кінець.

Спить вже Бурко-молодець,
Черговий і командант,

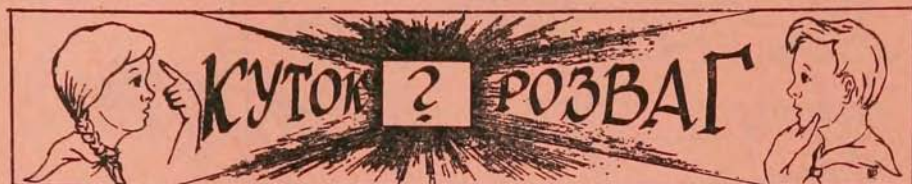
Тож „добраніч” — кажу вам!

*(Бурко, а далі, коли розпові-
дає говорить, черговий і коман-
дант кладуться по-собагому, з
голосами „на лапах” і погина-
ють хрипті).*

З а в в а г и: Всі три собаки мають на головах шапки з вухами і причіплені хвости. Коли розповідач розказує, вони роблять відповідні рухи, а гавкають так, ніби хочуть сказати те, про що згадує розповідач. Командант і

Черговий можуть бути в одностроях, Бурко в піжамі. Щоб добре вивести цю точку, розповідач мусить дуже добре знати те, що говорить, а всі три „собаки” повинні добре вміти наслідувати гавкання і рухи собак.

НЕВІДОМА ПІСНЯ

(Подав братчик Ірко)

Спробуйте відчитати першу строфку пісні, що її співаємо залюбки в таборах. Щоб відчитати, треба дописати поміж літерами-приголосними теж ще й голосні, на місці рисок:

П—ст— ж м—н—, М—т—, д— т—б—р—,
 Д— с—нц—, д— в—л—, д— пр—ст—р—,
 П—ст— ж м—н—, М—т— з П л—ст—м м—ндр—в—т—,
 З П л—ст—м м—ндр—в—т— д— т—б—р—!

І СЮДИ І ТУДИ...

На місці рисок в середині вписати букви. Кожний рядок буде творити якесь слово, що його можна читати від початку до кінця або від кінця до початку, і за кожним разом вони будуть мати інше значіння. Попробуйте!

Значіння слів:

Читаючи від початку:

Вічне місто.
 Міра часу.
 Допомогає хворому.
 Ворог мишей.
 Затикає бочку.
 Виконує кару смерті.
 Назва квітки.
 Інакше долина.
 Не тут, тільки...

— — —
 — — —
 — — —
 — — —
 — — —
 — — —
 — — —
 — — —
 — — —

Читаючи від кінця:

Приходить після війни.
 Дитяча недуга.
 Стоїть у плоті.
 Молотять на ньому збіжжя.
 Огріває хату зимою.
 Означає згоду.
 Коли овочі не варені, то вони...
 Замерзла вода.
 Вигук на закінчення гри в шахи.

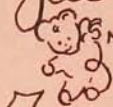
Ловарка Ксена

М'ЯЧИК

раді:

Завтра ідемо ми в !

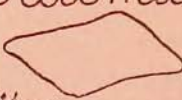
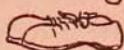
МІСЬ

сказати тільки просить,

Ти дають там -у досить?

листить

КОЦ

бере великий,

хоче знов навчитись,

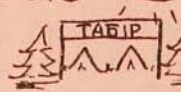
Як ЛІХТАРКА-у їй світити.

дістав і свіще...

Вже і беріє шораз ближче.

Кали ж ЗАВТРА ВОТАНЕ,

Їх у -орі застає!